

Vojska med Rusi in Japonci.

V Mandžuriji

si stojita nasprotnikca čisto blizu eden drugemu in vsak dan se javljajo večje ali manjše praske, v katerih so zdaj Rusi, potem zopet Japonci na boljšem. Večjih, resnih spopadov še ni bilo. Razširjeno je splošno mnenje, da se ne bode bila odločilna bitka pred spomladjo.

Port Artur.

V sredo, dne 30. p. m. se je posrečilo Japoncem zavzeti glavno utrdbo pred Port Arturjem na takozvanem griču dvestotreh metrov. Predpoldan tega dneva je naskočila japonska infanterija dvakrat ta grič, a mogla se je umakniti. Japonski general Nogi je poslal nato novo četo v ogenj. Tudi ta naskok je bil brez uspeha. Eno uro pozneje je naskočil zopet nov oddelek Japoncev grič. Rusi so ponehali streljati. Ko pa so prišli Japonci čisto blizu utrdbe, letele so iz nje, kakor dež goste krogle Rusov. Japonci so se morali umakniti. Ob 7 uri zvečer so naskočili Japonci z novimi četami zopet grič in sicer od dveh strani. Tokrat so bežali Rusi v divjem begu, ker so videli, da je vse zastoj braniti nadalje grič. V teku 24 ur je padlo 15 tisoč Japoncev. Uradna poročila javijo, da so pa ležali tudi celi kupi ruskih mrtvih vojakov, posebno na vzhodni strani griča. General Nogi je javil svojemu cesarju, da bode s pomočjo tega griča dobil v najkrajšem času Port Artur v roke. Na Japonskem je povzročilo poročilo, da so dobili Japonci ta grič v roke velikansko navdušenje. Sedaj, ko to pišemo, se trudijo Rusi dobiti na vsak način grič zopet v svoje roke, a to se jim ne bode posrečilo, ker so se Japonci na njem utrdili in imajo na njem že več svojih težkih topov.

Slika iz boja.

V Mandžuriji si stojijo predstraže Rusov in Japoncev še vedno čisto blizu nasproti. Včasih so oddaljene samo kakih 40 korakov od en druge. Ena drugo vidijo, a vendar ne streljajo. Enkrat je zaspal neki japonski vojak na straži. Neki ruski prostovolec se je splazil do njega in mu ukradel puško. Storil pa mu ni ničesar. Oba nasprotnika si hodita k enemu in istemu vodnjaku po vodo, a niti Japonci niti Rusi ne streljajo v takem slučaju. V tihih in mirnih nočeh slišijo Rusi včasih, kako se pogovarjajo japonski vojaki med seboj. Rusi se včasih vdeležijo takih pogovorov ker znajo mnogi izmed Japoncev prav dobro ruski. Sovražne straže vabijo pri takih pogovorih šaljivo ena drugo na čaj (te). Rusi zavidajo Japonce posebno za žganje, ker ga ti včasih dobijo, med tem, ko se ruskim stražam ne da. Ti prijazni prizori se seveda včasih kar nehoma spremenijo v ljut boj in obe straži začnete streljati ena na drugo in se napadate, kakor besni. Človek je pač čudna, grozna stvar!

Spodnještajerske novice.

Ptujski Nemci in slovenska deca. Jasen dokaz kako strašansko „preganjajo“ Ptujski Nemci, ali prav za prav kakor jih imenujejo klerikalni listi ptujski „nemčurji“ vse kar je slovenskega, imeli smo dne 4. t. m. v ptujskem nemškem vzgojevališču za deklice (Deutsches Mädchenheim). Obhajala se je namreč v imenovanem zavodu božična svečanost. Ob 4 popoldan se je zbralo v imenovanem zavodu mnogo odlične gospode, med njo več zastopnikov ptujskega občinskega odbora s ptujskim županom g. Ornigom vred. V veliki dvorani imenovanega zavoda bilo je postavljeno krasno okinčano božično drevesce. Krog njega stale so deklice tega zavoda a pred njim bilo je zbranih v celem 163 revnih šolskih otrok, dečkov in deklet ptujskih nemških ljudskih šol. Deklice iz vzgojevališča zapele so krasno božično pesmico, potem je zasvitalo božično drevesce v neštetihi lučih in se je razdelilo od deklic iz vzgojevališča med revne šolarčke mnogo lepih božičnih darilc, posebno seveda tople zimske obleke itd. Nadučitelj in šolovodja nemške ptujske šole se je na to s srčnimi besedami zahvalil v imenu otrokov. Povdarjal je, da se mu je zahvaliti v prvi vrsti županu Ornigu, potem ptujskemu občinskemu odboru, ptujskim mestnim šolskim svetovalcem, sploh vsem tistim, kateri so pripomogli se svojo radodarnostjo, da se je šolska mladina tako bogato obdarovala. Najtoplejo zahvalo pa mora on (govornik) izreči deklicam nemškega vzgojevališča, ker je vsaka iz med njih napravila lastnoročno več darilc, kakor obleke itd. za uboge šolarčke. In iz med teh ubogih šolarčkov je bilo več kakor dve tretjine otrok slovenskih starišev, torej slovenske dece. O ti presneti ptujski Nemci, presneti Ornig in mestni odbor, o ti presneti ptujski „nemčurji“, ki tako sovražijo Slovence in njih deco, da jih puste učiti se nemščine v ptujskih mestnih šolah, povrh pa še to deco obdarujejo prav bogato pri vsaki priložnosti. O ta presneti „Deutsches Mädchenheim“, ki se je toliko napadal od prvaške strani, in ki te lumparije povrača s tem, da izdeluje za ubogo slovensko šolsko mladino brezplačno obleko! In celo nemški Vorschuss-Verein je podelil znatno svoto za darilce! A podarili pa niso ničesar seveda ptujski slovenski prvaki! To povejte vi klerikalni lističi svojim bralcem, znabiti ti sprevidijo potem, da je radodarnost napram šolski mladini stokrat poštenejša, kakor vso politično hujskanje in kričanje vaših prvakov, na tako zvani slovensko-narodni podlagi!

Radgona. Mestni proračun za leto 1905 znese 88.968 k. 27 vin. Temu nasproti stoji 99.634 k. 04 vin. dohodkov, tako, da bode preostalo 656 k. 77 vin., ali še morda več, ker so se nektera plačila, ki jih bode mesto v letu 1905 moralo plačati, postavila v visokih zneskih v proračun. Gospodarstvo občinskega odbora je toraj zares hvalevredno.

Nesreča. Dne 11. p. m. je šel 70 let star posestnik od Sv. Vrbanja pri Ptuj v Mestni vrh v

meniški gozd z vozom nekemu kočarju po drva. Večer se je vračal se svojim vozom na dom. Na poti se je hotel ogniti blatu ter je stopil na predni del voza. Po nesreči je stopil mimo in padel pod voz. Pri tem mu je voz zlomil nogo, tako, da so mu jo morali v ptujski bolnišnici odvzeti. Kmetje, pazite pri Vaših opravilih, ker nesreča nigdar ne miruje!

Svarilo. Kmetje še svarijo pred ogrskimi agenti srečk (lozi). Vsaka srečka, katera je iz drugega cesarstva je pri nas prepovedana. Ne sprejemajte tudi ponudb, da bi agitirali za take srečke, ker je to prepovedano in se kaznuje.

Iz Ptuja. Gospod Peitler, ki je bil uslužben pri našem listu, ni več pri nas, temveč je z 1. novembrom t. l. iz našega uredništva izstopil.

Ponarejeni bankovci. Na Spodnjem Štajerskem so se v različnih krajih izdali ponarejeni bankovci. Tako je plačal nekdo tudi v takozvanem „Narodnem domu“ v Celju z listom, ki je bil popolnoma tako ponarejen, kakor so naši bankovci za 20 kron vrednosti. Kmetje, pazite pri kupčijah itd., da ne bode oškodovani.

V Celju je bil zadnji sejem, ki se je vršil ob Andrašovem, letos prav dobro obiskovan. Kupovalo in tržilo se je prav živahno, toda živina ni imela posebno visoke cene. Kupcev, posebno iz nemških krajev ni bilo toliko, kakor večkrat.

Tat. Pri gospodu Joh. Scholgerju na Bregu pri Ptujju je bil delj časa uslužben neki Karl Petrovič, doma iz Orešja, občina Karčovina pri Ptujju. Petrovič si je vedel tu in tam prav po lahkem, seveda pa nikako posnemanja vrednem potu, pridobiti za fletno življenje denarja. Postal je tat! Pred kratkim pa ga je njegov gospodar zasačil in ga izročil sodnji v Ptujju. Ptujsko okrajno sodišče je odstopilo celo zadevo mariborskemu okrožnemu sodišču in Petrovič se je moral dne 6. t. m. tam zagovarjati radi tatvine. Sodišče ga je spoznalo krivega in bil je obsodjen v trimesečni zapor, poostren vsakih 14 dni s postom.

Naprednjaška zmaga. Pri občinskih volitvah v Slovenje-vesi pri Ptujju zmagali so naprednjaki vseh treh razredih z veliko večino. Živelj vrli volilci!

Tri obsodbe na smrt. Dne 18. in 19. p. m. je stal pred porotniki v Mariboru Anton Majcen iz Podvinc pri Ptujju obdolžen umora. Majcen je 31 let star, oženjen in je bil radi hudodelstva težke telesne poškodbe, radi prestopka tatvine in golufije že kaznovan. Dne 22. avgusta t. l. so najšli na potu ob Dravi, ki pelje iz Maribora proti državni cesti kito lasi in veliko vsedene krvi, ter zlomljen glavnik. Po dalnjem iskanju zapazili so ob Dravi na strmih obrežju čisto nago žensko truplo; ženska je imela na sebi samo nogavice (štunfe). Seveda se je takoj slutilo, da se je zgodil tukaj kaki zločin. Ženska je imela na desni strani vrat popolnoma prerezan. Po preiskovanju se je dognalo, da je umorjena ženska bila neka Antonija Pozeb, rojena leta 1869 v Skomru, okraj Konjice. Služila je do 20. avgusta t. l. v Mariboru kot dekla.

Tedaj je nastalo vprašanje, kdo jo je umoril. Kmalu se je dognalo, da je bila Pozeb še prejšnji večer v družbi obtoženega, namreč Antona Majcen. Ko sta nekaj časa popivala pri nekem krčmarju v Karčovini, odšla sta v drugo krčmo in iz te v Kanco pri Mariboru. Od tod sta odšla ob 10. po noči in sta šla zopet proti Mariboru. Na tej poti je Majcen grešil z imenovano žensko in jo potem umoril, ker se je hotel polastiti njenega denarja. Umorjeno žensko je do nagega slekel in truplo in obleko vrgel v Dravo, da bi tako zakril svoj zločin. Truplo pa je obležalo na obrežju Drave. Pri tem grozovitnem zločinu si je Majcen umazal s krvjo umorjene svojo obleko in ta ga je izdala. Ko so ga namreč takoj po zločinu aretirali, imel je srajco in klobuk krvavi, med tem, ko je bil krvavi madež na hlačah, katere je imel Majcen tisti dan na sebi, deloma izrezan. Majcen se izgovarja, da ni kriv. Glede svoje krvave obleke trdi enkrat, da mu je tekla iz nosa kri. Drugič zopet trdi, da je strl v neki krčmi glaž in se pri tem poškodoval. Zopet potem trdi, da se je na neki vožnji iz Maribora v Ptuj na železnici poškodoval, ko je okno strl. Potem se izgovarja zopet in reče, da je klal hišnega zajca in si pri tem s krvjo umazal obleko. Vse te trditve se dokažejo s pričami kot lažnjive. Majcen je obdolžen nadalje tudi rop, ki se je prigodil dne 6. majnika t. l. Tedaj je napadel neki mož neko Ano Frangeš v bližini Maribora, jo vrgel na tla in jo oropal za 6 kron. Ko so pripeljali Majcena pred pričo Frangeš, je ta v njem odločno spoznala tistega moža, ki jo je oropal. Na licu mesta, ker se je oropala Frangeš, najšel se je tudi gumb (knof) kateri je popolnoma enak gumbom na Majcenovi suknji. A vendar taji Majcen tudi ta zločin. Porotniki pa so ga spoznali krivega v obeh slučajih, toraj krivega umora in rop, in Majcen se je obsodil na to od sodnije k smrti na vislicah.

Dornavska morilca.

Dne 21. nov. sta stala pred porotniki 28letn posestnik v Dornavi Osvald Šegula radi prestopka telesne poškodbe že kaznovan in Alojz Muršec, krojač 41 let star rojen na Polenšaku, že kaznovan radi zločina tatvine, golufije, radi prestopka proti telesni varnosti in varnosti imetja. Ker smo celi umor poročali že natanko v naši 18. številki hočemo se ozirati danes samo na obravnavo. Kakor je znano, je živel Šegula se svojo ženo Cecilijo vedno v prepiru. O tem se je pritoževal večkrat napram svojemu prijatelju Muršecu in ta mu je svetoval naj jo zakolje. „V tem slučaju ni drugo nič za narediti, kakor jo vpriči zakljati“, tako je rekel tedaj Muršec. Šegula se mu je dal pregovoriti in je obljubil Muršecu 300 kron, ako mu ta pomaga. Dne 19. avgusta tega leta sta se zopet sprla Šegula in njegova žena. Šegula je šel po tem prepiru zopet k Muršecu. Sklenila sta nesrečno ženo še ta večer umoriti. Zato sta se napotila ob 9. uri zvečer od Muršecove hiše k Šegulu na dom. Šegulova žena je imela že vrata zaprta, a ko je potrkal mož, mu je takoj odprla. Šegula je šel v izbo, a Muršec

se je v veži skril. Cecilija Šegula se je vlegla oblečena na postelj, njen mož pa se je vlegel na tla in čakal, da bi žena zaspala. Ko se je to zgodilo, skočil je na njo in nji je zaštričil za vrat remen. Potem jo je potegnil iz postelje in jo vlekel v vežo (lojpo). Tam ga je čakal že Muršec. Vzela sta škaf in položila glavo Cecilije Šegule nad škaf. Potem je vzel njen mož ročno sekiro in Muršec še mu je z roko pokazal, kam mora udariti, da bode takoj mrtva. Šegula je na to udaril trikrat s sekiro po glavi svoje žene in ker ni bila takoj mrtva, vzel je še Muršec sekiro in udaril po glavi nesrečne žene. Držala pa sta morilca nesrečnico tako, da je tekla kri v škaf. Ko je bila žena mrtva sta jo slekla, jej oblekla drugo obleko in jo odnesla zavito v konjsko odejo na Muršecov dom. Tam sta se pogovarjala pri šnopsu kaj je storiti s truplom. Muršec je svetoval naj je zaneseta v parmo v slamo in potem naj zažgeta hram. Tega ni hotel Šegula. Na posled sta zapeljala na samokolnici (šajtergi) mrtvo truplo na železniški tir, misleč, da bode vsakdor prepričan, da je ali skočila Cecilija Šegula sama pod vlak, ali da je bila po nesreči povožnjena. Brzovlak v noči od 19. do 20. avgusta je zares grozno razmesaril truplo. Ker pa ni bilo na tiru opaziti mnogo krvi slutila je sodnija zločin, aretirala Šegulo in ta je obstal celi zločin tako, kakor smo ga tukaj opisali. Seveda je bil takoj tudi aretiran Muršec. Muršec še je povrh bil obdolžen pri tej obravnavi poskušane umora na nekem delavcu z imenom Horvat iz Dornave. Šegula je obstal, da se je tako zgodilo, kakor smo gori opisali. Muršec pa noče niti ne o umoru Šegulove žene, niti ne o poskušnem umoru na Horvatu ničesar vedeti. Vkljub temu se mu dokaže s pričami, da ste obojni obdolžitvi opravičeni. Porotniki so spoznali Šegula in Muršeca za kriva in sodnija ju je obsodila k smrti na vislicah. Kako je lagal Muršec pred porotniki naj dokaže to le. Na mizi pred sodniki je ležala mrtvaška glava Cecilije Šegule, da bi porotniki videli, kaki so bili udarci na njo. Ko se je Muršec zagovarjal, stopil je pred sodnike, vzel mrtvaško glavo v roke in rekel: „Bog naj pride iz nebes in naj reče, da sem nedolžen. Cecilija Šegula, ako bi ti živela, rekla bi ti da sem jaz nedolžen!“ Na to je Muršec poljubil mrtvaško glavo — zares kakor Judež Kristusa! — Ko so naznanili sodniki smrtno obsodbo — Šegula se je jokala, ko je državni pravdnik govoril — je stopil Muršec pred predsednika sodnije in rekel: „Jaz obstojim, da sem kriv, ter prosim za nižjo kazen!“

Koroške novice.

Kaplan in agitator. Mestni urad v Beljaku (Villach) je vložil proti tamošnjemu kaplanu nekemu Auernigu tožbo pri državnem pravništvu v Celovcu zaradi pridige, katero je Auernig imel dne 23. oktobra t. l. Drjavno pravništvo sedaj celo stvar preiskuje in bode določilo ali naj pride kaplan na obtožno klop ali ne. Seveda ima sedaj klerikalna stranka mnogo opraviti želeč svojega kaplana oprati in

opravičiti, kaplana, kateri je porabil prižnico za politično agitacijo. Taki poštenjaki so stebri na katere se naslanja klerikalna stranka. Vso ljudstvo je razburjeno proti Auernigu, katerega sploh nihče drugi več ne mara, kakor k večjemu še par farških devic. Pred župniščem je ljudstvo demonstriralo proti kaplanu. Knez in škof koroški je sicer obljubil, da bode Auerniga prestavil, a tega do sedaj še ni storil, pač pa je prestavil dekanijo iz Beljaka v Fūrnitz, ker v obče spoštovani in priljubljeni dekan Formas v Beljaku, kateri je vzor duhovnika in kateri se ne briga za politiko, Auerniga v njegovem hujskanju nikakor ni hotel podpirati! Radovedni smo, ali znabiti dobi Auernig od svojega škofa celo kako pohvalno pismo za svoje počenjanje!

Dopisi.

Od Male Nedelje. Že večkrat si dragi mi „Stajerc“ prav pošteno skrtačil kako dolgo črno suknjo in tudi tistega, katerega je kinčila. Toraj pa te prosim, da i meni posodiš danes eno tvojih priznanih izvrstnih, potrebnih krtač. Tudi naš župnik nosi dolgo črno suknjo! Treba je suknji in njemu krtače, čeprav si župnik najbrž ni suknje zblatil na križevih procesijah, ker te opravlja prav po svojem. Na mesto da bi z zbranimi farmani z procesijo obiskal, kakor je to bilo do sedaj običajno to ali drugo bližno kapelo, „stisne“ svojo mešo, potem pa se poda skozi ene vrata cerkve z farani vred iz cerkve in jo zavije kar mahoma zopet skozi druge vrata zopet nazaj v cerkev. In to imenuje on križevno procesijo! Ko pa spravijo naši kmetje z žuljavimi rokami svoje pridelke skupaj, potem seveda ni njemu in njegovim pomagačem nobena pot preblatna, nobeno vreme pre-slabo. Takoj naznani župnik svojo zbirco in gre po fari s svojimi nosači po „prostovoljne“ darove. Ako pa je treba kake silne spovedi, potem najde naš župnik takoj dovolj izgovorov, dovolj vzrokov, da mu ni treba iti. A vendar pa dobavlje naš župnik vsako leto ogromno svoto denarja na davčnem uradu, denarja, katerega smo mi revni kmetje morali plačati, ko se nam je bilo treba otresiti zbirce s plačilom. Toraj zbirco smo plačali, a vendar še se pobira in to od duhovnika, ki ne stori niti ne enega koraka zastonj za nas, ne, kateri še zbog vseh naših plačil, vseh naših „prostovoljnih“ darov ne obhaja cerkvenih opravil tako, kakor so se obhajale poprej od vzornih naših duhovnikov. Pač zares čudno, da lačne vrane krmijo tudi včasih sito! Kako dolgo še? Sedaj pa nas kmete le blati župnik iz prižnice, blati nas farane vpričo naše mladine, vsaj nas bodeš potem tem hitreje spravil do skrajnosti našega potrpljenja, zbudil bodeš znabiti še tiste nazadnjaške zaspance, kateri mislijo, da pridejo zares kar na ravnost v zareči pekel, ako zapodijo bogatega farškega berača od siromaške svoje kože.

Sv. Vid pri Ptuj. Vso naše potrpljenje je pri koncu, vso naše prizanašanje popolnoma zastonj! Cela naša fara je nekako vznemirjena, ker se žalijo